

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ 21/10/2015

Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο

και

Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας, Περιφέρειας Κρήτης

**Πρώτη καταγραφή του *Aedes albopictus* (κν. Ασιατικό κουνούπι τίγρης) στην
Περιφέρεια Κρήτης**

στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Έργου

LIFE CONOPS (LIFE12 ENV/GR/000466),

**«Ανάπτυξη και επίδειξη διαχειριστικών σχεδίων έναντι των ενισχυόμενων από
την κλιματική αλλαγή χωροκατακτητικών κουνουπιών στη Νότια Ευρώπη»**

Το έργο LIFE CONOPS σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας της Περιφέρειας Κρήτης (Διευθυντής κ. Καμπάνης Νικόλαος) διενεργεί τακτικούς εντομολογικούς ελέγχους σε όλη την Κρήτη για τον εντοπισμό και την καταγραφή της εποχιακής διακύμανσης του Ασιατικού κουνουπιού τίγρης αλλά και άλλων χωροκατακτητικών κουνουπιών (invasive species).

Η επισταμένη εντομολογική έρευνα έδειξε τους τελευταίους μήνες ότι σταθεροί πληθυσμοί από το Ασιατικό Κουνούπι Τίγρης εντοπίζονται σε διάφορες περιοχές στα Χανιά. Το νέο αυτό φαινόμενο είναι υπό συνεχή εντομολογική παρακολούθηση και η συλλογή των δεδομένων συντελεί θετικά στη μελλοντική ορθή διαχείρισή του από τους αρμόδιους φορείς (πχ επίπεδο Δήμων ή/και Περιφέρειας).

Κοινοπραξία LIFE CONOPS:

Βιοοικολογία και Υγειονομική σημασία του *Aedes albopictus* ή «Ασιατικό κουνούπι τίγρης» (Asian tiger mosquito)

Το *Aedes (Stegomyia) albopictus* (Skuse 1895) ή «Ασιατικό κουνούπι τίγρης» (Asian tiger mosquito) θεωρείται είδος κουνουπιού που κατάγεται από την Ανατολική Ασία και προκαλεί έντονη ενόχληση.

Το Ασιατικό κουνούπι τίγρης θεωρείται ως το περισσότερο εισβάλλον χωροκατακτητικό είδος κουνουπιού παγκοσμίως. Κατατάσσεται μάλιστα στη λίστα των 100 σημαντικότερων εισβαλόντων ειδών, βάσει των διαταραχών που προκαλούνται στη βιοποικιλότητα των περιοχών εισβολής αλλά και των επιπτώσεων που προκαλούνται στην υγεία του ανθρώπου.

Το Ασιατικό κουνούπι τίγρης είναι ένα κανονικό σε μέγεθος κουνούπι (μήκος σώματος 5-6 mm), παρόμοιο με το κοινό κουνούπι (*Culex pipiens*), ενώ το σώμα του είναι μαύρου χρώματος με λευκές ρίγες στον θώρακα, την κοιλιά και τα πόδια (εκεί οφείλεται και το όνομα «τίγρης»). Αναπτύσσει πολλές γενιές το έτος, τρεφόμενο κυρίως με ανθρώπινο αίμα, αλλά και με αίμα θηλαστικών και πτηνών. Τέλος, τα ενήλικα θηλυκά τσιμπούν κατά τη διάρκεια της ημέρας τους ξενιστές για λήψη αίματος.

Το συγκεκριμένο κουνούπι είναι ικανός διαβιβαστής του ιού του Δάγκειου πυρετού, του ιού Chikungunya και της διλοφιλάριας του σκύλου, *Dirofilaria immitis*. Επίσης, εργαστηριακά εμφανίζεται να είναι ικανό για τη διαβίβαση τουλάχιστον 22 ειδών αρμοϊών.

Η παρουσία του *Aedes albopictus* στην Ελλάδα

Εντοπίστηκε για πρώτη φορά στην Κέρκυρα και τη Θεσπρωτία από την Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας τη διετία 2003-2004. Έκτοτε το «κουνούπι-τίγρης» έχει εντοπιστεί και σε άλλες περιοχές της χώρας, όπως στην Κεντρική Μακεδονία, στην Θεσσαλία, στην Πελοπόννησο και σε όλη την Αττική.

Το έργο LIFE CONOPS στην Κρήτη

Στο έργο LIFE CONOPS εκτός από το Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινσ/το (που έχει και το συντονισμό) συμμετέχουν Ινστιτούτα, ιδιωτικές εταιρείες και δημόσιοι φορείς από Ελλάδα και Ιταλία. Αναλυτικότερα, από την Ελλάδα οι εταίροι που συμμετέχουν στο πρόγραμμα είναι το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, το ΕΚΕΦΕ «Δημόκριτος», Ερευνητικό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο Αστικού Περιβάλλοντος και Ανθρώπινου

Κοινοπραξία LIFE CONOPS:

Δυναμικού-Πάντειο Πανεπιστήμιο και οι εταιρείες ONEX Hellenic-services Provision Private Company-Security Systems και TERRA NOVA Environmental Engineering Consultancy Ltd. Αντίστοιχα από την Ιταλία συμμετέχουν η Azienda Sanitaria Locale Cesena, η Azienda Unita Sanitaria Locale Ravenna, το CENTRO AGRICOLTURA AMBIENTE "G.NICOLI" S.R.L., και η Regione Emilia-Romagna – Public Health Service.

Κύριος στόχος του έργου LIFE CONOPS είναι η μελέτη και διαχείριση των χωροκατακτητικών κουνουπιών (invasive mosquito species-IMS), τόσο στην Ελλάδα όσο και στην Ιταλία (www.conops.gr). Στο πλαίσιο του έργου LIFE CONOPS δημιουργήθηκαν ειδικοί χάρτες (χάρτες καταλληλότητας) που απεικονίζουν τη δυνατότητα εισαγωγής και εγκατάστασης των χωροκατακτητικών κουνουπιών στην ελληνική επικράτεια. Οι χάρτες αυτοί δημιουργήθηκαν λαμβάνοντας υπόψη τις κλιματολογικές συνθήκες, τις ανθρώπινες δραστηριότητες και διάφορα άλλα κοινωνικοοικονομικά κριτήρια της εκάστοτε περιοχής, καταγράφοντας τα πιθανά σημεία εισόδου για τα συγκεκριμένα είδη κουνουπιών. Από τους χάρτες καταλληλότητας που προέκυψαν, **η Κρήτη εμφανίζεται να είναι από τις πλέον κατάλληλες περιοχές για εισαγωγή και εγκατάσταση των χωροκατακτητικών κουνουπιών (συμπεριλαμβανομένου και του *Aedes albopictus* ή Ασιατικό κουνούπι τίγρης) .**

Με βάση τα προηγούμενα αποτελέσματα το Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο, με συντονιστή τον Δρ Αντώνιο Μιχαηλάκη (Ερευνητής Εντομολόγος), σε συνεργασία με τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας Περιφέρειας Κρήτης κ. Καμπάνη Νικόλαο και τα Τμήματα Περιβαλλοντικής Υγιεινής & Υγειονομικού Ελέγχου των Περιφερειακών Ενοτήτων της Περιφέρειας Κρήτης, εγκατέστησαν από την άνοιξη του 2015, δίκτυο παγίδων παρακολούθησης για το Ασιατικό κουνούπι τίγρης στην Περιφέρεια Κρήτης, δίνοντας έμφαση στα πιθανά σημεία εισόδου (π.χ. αεροδρόμιο, λιμάνι κ.λπ.).

Τα πρώτα αποτελέσματα της συγκεκριμένης εντομολογικής έρευνας ανακοινώθηκαν επίσημα στη διάρκεια των εργασιών του 16^{ου} Εντομολογικού Συνεδρίου που πραγματοποιήθηκε στο Ηράκλειο τις Κρήτης από τις 20-23 Οκτωβρίου. Από την αξιολόγηση των πρώτων αποτελεσμάτων φάνηκε ότι στα Χανιά το Ασιατικό κουνούπι τίγρης όχι μόνο έχει εισαχθεί αλλά έχει αρχίσει να αναπτύσσει και σταθερούς πληθυσμούς. Λόγω των καιρικών συνθηκών είναι δυνατόν να παρατηρείται σε ορισμένα σημεία της πόλης σημαντική όχληση ιδίως τις πρωινές ώρες, η οποία δεν είχε παρατηρηθεί τα προηγούμενα χρόνια.

Κοινοπραξία LIFE CONOPS:

Η έρευνα βρίσκεται σε εξέλιξη και υλοποιείται για όλη την περίοδο που το έντομο είναι γνωστό ότι δραστηριοποιείται (Μάιο έως και Δεκέμβριο). Η εντομολογική έρευνα αναμένεται να ολοκληρωθεί έως το τέλος της χρονιάς και τα αποτελέσματα που θα προκύψουν κρίνονται σημαντικά για τον επιτυχή μελλοντικό σχεδιασμό των προγραμμάτων καταπολέμησης που εκτελούνται σε ολόκληρη την Κρήτη.

Κοινοπραξία LIFE CONOPS:

